

§ 157

Joukkoliikenteen järjestäminen yhteysvälille Pori-Pomarkku-Kankaanpää 1.6.2027 alkaen

§ 210

Kunnanhallitus 21.11.2023 § 210

Yhteysvälien Pori-Pomarkku-Kankaanpää, Karvia-Honkajoki-Kankaanpää, Jämijärvi-Kankaanpää ja Lavia-Kankaanpää nykyiset liikennöintisopimukset päättyvät 31.5.2024. Yhteysvälien liikenteellä hoidetaan perusopetuksen oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden kulkemista sekä mahdollistetaan vaihtoehtoisia yhteyksiä työssäkäyntiin ja asiointiin. Liikenne on hankittava uudelle sopimuskaudelle ja sen hoitamisesta on järjestettävä avoin tarjouskilpailu

Hankittavasta liikennekokonaisuudesta on käyty neuvotteluja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen (joukkoliikenneviranomaisen), Porin kaupungin, Kankaanpään kaupungin, Pomarkun kunnan, Karvian kunnan ja Jämijärven kunnan kesken.

Hankintaa koskevat keskeiset muutokset verrattuna aiempaan ovat:

1) Useasta liikennekohteesta yhteen kohteeseen

Ely-keskus esittää, että yhteysvälien liikenne hankintaa jatkossa yhtenä kokonaisuutena. Aiemmin kukin yhteysväli on muodostanut oman hankintakohteensa. Mikäli liikenteet hankitaan samassa kokonaisuudessa, lippu- ja maksujärjestelmien yhtenäisyyden takia vaihdot saadaan sujumaan paremmin. Kohde on mahdollista hoitaa kuudella linja-autolla. Se soveltuu myös pienemmille tarjoajille, koska tarjoajilla on mahdollisuus muodostaa yhteenliittymiä.

Hankittavaksi esitetään nykyistä hieman matalampaa palvelutasoa (neljä vuoroa vähemmän Pori-Pomarkku-Kankaanpää välillä). Liikenteen käyttö on viime vuosien aikana vähentynyt. Liikenteen maksajatahoilla on lisäksi tarve hallita kustannuksia. Liikenteen hankintakustannukset ovat viime vuosina nousseet huomattavasti, koska polttoaine- ja energiakustannusten kehitys heijastuu tarjoushintoihin.

2) Hankintamallin muutos

Nykyinen liikenne on hankittu käyttöoikeussopimusmallilla, jossa liikenteenharjoittaja saa lipputulot ja sen lisäksi kuukausittaisen liikennöintikorvauksen. Nykyisessä markkinatilanteessa bruttosopimusmallilla saavutetaan kohtuullisempi tarjoushinta, koska tarjoajan ei mallissa tarvitse laskea varmuusvaraa lipputulojen osalta. Bruttomallissa liikenteenharjoittaja saa kiinteän

12.08.2025

§ 157

kuukausittaisen liikennöintikorvauksen ja liikenteen rahoittajat kantavat lipputuloriskin. Esitetään siten hankintamallin muutosta ainakin tälle hankintakierrokselle.

3) Kalusto

Hankinta on mahdollista ajaa kuudella (6) linja-autolla. Kaikkia yhteysvälejä tullaan ajamaan M3 luokan linja-autoilla. Kaukoliikenteen linja-autoja ei koske laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista.

Hankinnassa edellytetään, että kaluston enimmäisikä on 15 vuotta.

4) Lippu- ja maksujärjestelmät

Hankinnassa edellytetään Ely-keskuksen hallinnoiman Seutu+ lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoa. Seutu+ kausilippu mahdollistaa jatko- ja vaihtomatkat valitulla kelpoisuusalueella. Samoin järjestelmä mahdollistaa reittioppaan käyttöönoton.

5) Sopimuskausi

Liikenteen sopimuskaudeksi esitetään 1.6.2024-31.5.2027 + optio 1.6.2027-31.5.2030.

6) Kustannusjako

Hankintakokonaisuudesta on tehty bruttokustannusarvio. Ennen hankintapäätöksen tekemistä liikenteen rahoitukseen osallistuvat tahot sitoutuvat bruttokustannusten jakamiseen. Liikenteen nettokustannus tulee olemaan bruttokustannusta alhaisempi, koska matkustajien maksamat lipputulot vähentävät rahoittajaosapuolten maksettavaksi tulevaa summaa

Kustannusjako-osuuksista on käyty osapuolten kesken neuvotteluja. Ely-keskus esittää jaon perusteeksi kuntaa palvelevien vuorojen määrä ajopäivien mukaan huomioituna. Jakotapa on usean kunnan kautta ajavan liikenteen osalta hyvin tyypillinen. Esitys jaosta on:

ELY-keskus	50 %
Kankaanpää	19,40 %
Pori	13,38 %
Pomarkku	10,10 %
Jämijärvi	4,38 %
Karvia	2,74 %

Valmistelija

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Airaksinen

12.08.2025

§ 157

Päätösehdotus **Kunnanhallitus hyväksyy hankinnan ja bruttokustannusten jaon.**

Päätös **Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.**

Täytäntöönpano

Kunnanhallitus 12.08.2025 § 157

320/08.01.00/2023

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja A. Lamminmäki Oy:n välinen liikennöintisopimus OSTO-749274 päättyy 5.6.2027. Yhteydellä järjestetään perusopetuksen oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden kulkeminen sekä mahdollistetaan vaihtoehtoisia yhteyksiä työssäkäyntiin ja asiointiin.

Sopimukseen sisältyy kolmen vuoden optio ajalle 1.6.2027-31.5.2030. Päätös option käytöstä on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä (2.2.2024).

ELY-keskusten julkisen henkilöliikenteen tehtävät ollaan siirtämässä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien vastuulle. Siirron on tarkoitus astua voimaan 1.1.2026. Matkustajien näkökulmasta liikenteen palvelut jatkuvat ennallaan. Myös sidosryhmien kanssa julkisen liikenteen suunnittelu ja yhteistyö jatkuu tuttuun tapaan.

Tulevan tehtävien siirron vuoksi optioiden käytöstä on hyvä sopia hyvissä ajoin, jolloin mahdolliset sopimukset saadaan laadittua ennen vuoden vaihteen muutosta. ELY-keskus pyytää vastausta liikennöintisopimusta OSTO-749274 koskevan option käytöstä 30.8.2025 mennessä sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi.

Valmistelija Mikko Airaksinen

Esittelijä **kunnanjohtaja Mikko Airaksinen**

Päätösehdotus **Kunnanhallitus päättää hyväksyä sopimuksen mukaisen option käytön vuosille 2027-2030.**

Päätös **Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.**

Täytäntöönpano

ELY-keskus, Laura Suominen